

V Bruseli 11. novembra 2020
(OR. en)

12851/20

SPACE 65
RECH 439
COMPET 553
MI 462
IND 207
EU-GNSS 23
TRANS 515
TELECOM 212
ENER 409
EMPL 505
CSDP/PSDC 551
CFSP/PESC 989

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	11. novembra 2020
Komu:	Delegácie

Č. predch. dok.:	12347/20
------------------	----------

Predmet:	Usmernenia týkajúce sa európskeho príspevku k stanoveniu kľúčových zásad pre celosvetové vesmírne hospodárstvo závery Rady (11. novembra 2020)
----------	---

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady na tému „Usmernenia týkajúce sa európskeho príspevku k stanoveniu kľúčových zásad pre celosvetové vesmírne hospodárstvo“, ktoré sa prijali písomným postupom 11. novembra 2020.

Závery Rady

**„Usmernenia týkajúce sa európskeho príspevku k stanoveniu kľúčových zásad pre
celosvetové vesmírne hospodárstvo“**

Rada Európskej únie,

PRIPOMÍNA

- Dohovor o zriadení Európskej vesmírnej agentúry z 1975;
- Rámcovú dohodu medzi Európskym spoločenstvom – ktorého nástupcom je Európska únia – a Európskou vesmírnou agentúrou (ďalej len „rámcová dohoda“), ktorá nadobudla platnosť v roku 2004;
- Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), ktorá nadobudla platnosť v roku 2009;

Budovanie celosvetovo konkurencieschopného a stabilného európskeho vesmírneho hospodárstva a podpora obnovy po kríze spôsobenej pandémiou COVID-19

1. ZDÔRAZŇUJE, že európsky vesmírny priestor presahuje rámec verejne financovaných programov, keďže je čoraz viac poháňaný komerčnými vesmírnymi činnosťami, a že existuje vysoko konkurencieschopný európsky priemysel a dodávateľský reťazec, ktorý Európe umožňuje zúčastňovať sa na celosvetovom raste vesmírneho hospodárstva a prispievať k nemu;
2. VÍTA významný pokrok, ktorý sa dosiahol pri príprave budúcich európskych vesmírnych činností, dodávateľských, ako aj odberateľských, a to tak vo vzťahu k Európskej únii, ako aj Európskej vesmírnej agentúre, spolu s národnými vesmírnymi programami ich príslušných členských štátov a inými verejnými programami;
3. ZDÔRAZŇUJE, že celosvetová vesmírna scéna sa vyznačuje zvýšeným počtom aktérov pôsobiacich v tomto priestore – veľkých i malých, verejných i súkromných;
a POZNAMENÁVA, že celosvetové vesmírne hospodárstvo dynamicky rastie tak v dodávateľských, ako aj odberateľských sektoroch a presahuje hodnotu verejných programov. Poháňa ho inovácia a nové trhové príležitosti, čím sa vesmírny priestor čoraz viac mení na vyspelý a životaschopný trh s rastúcimi účinkami presahovania na iné trhy;
4. PODČIARKUJE, že v tomto vyvíjajúcom sa kontexte musí Európa zintenzívniť úsilie o posilnenie svojich vesmírnych programov, zvýšiť komercializáciu vesmíru a podporovať úspech európskeho vesmírneho priemyslu na svetových trhoch; a preto ZDÔRAZŇUJE, že sa musia zmobilizovať silné stránky a kompetencie všetkých aktérov;
5. ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné, aby vesmírny priemysel v plnej miere využíval rýchlo sa rozvíjajúce príležitosti a aby verejný sektor v partnerstve s vesmírnym sektorom podporoval trhové prístupy na zvýšenie efektívnosti v tomto sektore s cieľom využiť plný trhový potenciál;

6. UZNÁVA, že je potrebné zvýšiť globálnu konkurencieschopnosť európskeho vesmírneho priemyslu a dodávateľských reťazcov so zreteľom na medzinárodné trhy, a to aj posilnením rovnakých podmienok na celosvetovej úrovni a podporou otvorených hospodárstiev vrátane voľného a spravodlivého obchodu na základe mnohostranných riešení a reciprocity; v tejto súvislosti POUKAZUJE NA TO, že je potrebné, aby Európa prispela k stanoveniu týchto kľúčových zásad pre celosvetové vesmírne hospodárstvo;
7. ZDÔRAZŇUJE, že je potrebný nový prístup na podporu podnikania v oblasti vesmíru prostredníctvom podpory prístupu k financovaniu a rôznym možnostiam financovania, najmä pre startupy, scaleupy, malé a stredné podniky a spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou s cieľom využiť ich plný inovačný potenciál; VYZDVIHUJE výhody zníženia nákladov na financovanie satelitných prevádzkovateľov a poskytnutia cenných a dostupných záruk veriteľom za ich pôžičky; ako aj podpory informovanosti o medzinárodných finančných nástrojoch;
8. ZDÔRAZŇUJE osobitnú úlohu nadväzujúcich aplikácií pri zvládaní a zmiernovaní krízy spôsobenej pandémiou COVID-19 v rôznych oblastiach, ako je doprava, riadenie zdrojov a telekomunikácie; a SÚHLASÍ so spoločným európskym cieľom prekonať krízu produktivity, najmä v dôsledku hrozby spojenej s pandémiou COVID-19, a to prostredníctvom čiastočnej verejnej podpory priemyslu, v plnom súlade s platnými právnymi predpismi a v komplementarite medzi EÚ, ESA a ich príslušnými členskými štátmi, pričom prínosom bude aj revitalizácia vesmírneho priemyslu prostredníctvom príležitostí, ktoré sa sprístupnia na základe viacerých verejných opatrení na obnovu;
9. Vo všeobecnosti ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné, aby EÚ, ESA a ich príslušné členské štáty prispievali v budúcnosti na základe svojich príslušných právomocí k medzinárodnej regulácii alebo zásadám na multilaterálnych fórach; a v tejto súvislosti OPĎTOVNE POTVRDZUJE zámer ďalej posilniť vedúce postavenie Európy v oblasti udržateľného využívania vesmírneho priestoru;

Posilnenie európskej vesmírnej autonómie, bezpečnosti a odolnosti

10. ZDÔRAZŇUJE, že vesmír poskytuje prostriedky na podporu rozhodovania prostredníctvom informácií získaných z vesmíru, *in-situ* a iných údajov a poskytovaním služieb, ktoré nemôže poskytovať žiadny iný sektor;
11. UZNÁVA, že aj pokiaľ ide o činnosti súvisiace s bezpečnosťou, EÚ, ESA a ich príslušné členské štáty majú paralelné právomoci v európskej politike v oblasti kozmického priestoru na určenie európskych potrieb v oblasti technologickej nezávislosti a autonómie bez toho, aby tým bola dotknutá národná bezpečnosť;
12. ZDÔRAZŇUJE potrebu dostupnosti určitých komponentov v Európe, ako aj európskej technologickej nezávislosti a rozvoja odolných dodávateľských reťazcov;
13. OPÄTOVNE ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné, aby si Európa zachovala bezpečný, autonómny, spoľahlivý, nákladovo efektívny a cenovo dostupný prístup k vesmíru; ZDÔRAZŇUJE, že Európska vesmírna agentúra spolu s európskym priemyslom naďalej poskytujú systémy nosných rakiet a ich technológie a že Európska únia, ESA a ich príslušné členské štáty sú dôležitými zákazníkmi európskych služieb v oblasti nosných rakiet; a ZDÔRAZŇUJE prínos využívania európskych služieb v oblasti nosných rakiet pre všetky inštitucionálne misie v Európe a potrebu začať využívať služby Ariane 6 a VEGA-C; KONŠTATUJE, že je potrebné diskutovať o budúcich perspektívach pozemnej infraštruktúry a technológií nosných rakiet;
14. BERIE NA VEDOMIE, že na celom svete existuje viacero iniciatív v oblasti riadenia vesmírnej dopravy; ZDÔRAZŇUJE, že Európa rozvíja techniky na predchádzanie zrážkam kozmických lodí, odstraňovanie kozmického odpadu a vyhýbanie sa kozmickému odpadu a prevádzkuje a rozvíja spôsobilosti dohľadu nad kozmickým priestorom a sledovania tohto priestoru (SST) s cieľom dosiahnuť vyššiu úroveň strategickej autonómie, aby sa účinne riadil prístup do vesmíru a návrat z neho, ako aj operácie na obežnej dráhe;

15. UZNÁVA potrebu posilneného európskeho koordinovaného prístupu k riadeniu vesmírnej dopravy (vrátane technického a prevádzkového) s cieľom zachovať svoje záujmy a chrániť svoje súkromné a verejné investície vo vesmíre udržateľným spôsobom; a v tejto súvislosti NAVRHUJE všetkým príslušným aktérom, aby začali európsky dialóg spolu s akademickou obcou a priemyslom vrátane mapovania súčasných regulačných rámcov v Európe, pričom diskusia bude prebiehať na osobitnej európskej konferencii;
16. VÍTA skutočnosť, že Európska únia skúma možnosť vyjadriť súhlas s právami a povinnosťami vyplývajúcimi z príslušných zmlúv a dohovorov Organizácie Spojených národov o kozmickom priestore; a VÍTA aj to, že Valné zhromaždenie OSN prijalo preambulu a 21 usmernení pre dlhodobú udržateľnosť činností v kozmickom priestore; a NABÁDA na urýchlené vykonávanie;
17. PODPORUJE politiky v oblasti práv duševného vlastníctva, ktoré uprednostňujú priemyselné investície, aby účinné riadenie a ľahší prístup k právam duševného vlastníctva v oblasti vesmíru posilnili úspech a konkurencieschopnosť európskeho vesmírneho priemyslu;
18. ZDÔRAZŇUJE preto potrebu širokého využívania flexibility vo verejnom obstarávaní, ak sa umožňuje v príslušných pravidlách pre práva duševného vlastníctva, najmä pre malé a stredné podniky, s cieľom vytvoriť príležitosti na ich komercializáciu;
19. ZDÔRAZŇUJE, že kybernetická bezpečnosť, ochrana a odolnosť majú čoraz väčší význam pre zachovanie prevádzkyschopnosti a spoľahlivosti európskych operačných vesmírnych systémov na zemi aj vo vesmíre; a PODČIARKUJE, že existuje rýchlo rastúci celosvetový trh pre riešenia v oblasti kybernetickej bezpečnosti, ochrany a odolnosti pre vesmír, čo prináša obchodné príležitosti pre európsky priemysel;
20. BERIE NA VEDOMIE, že už existuje niekoľko sľubných iniciatív v oblasti vesmíru súvisiacich s kybernetikou; a VYZÝVA príslušných inštitucionálnych aktérov, aby pracovali na spoločnom európskom prístupe ku kybernetickej bezpečnosti, ochrane a odolnosti vo vesmíre;

Posilnenie európskej vesmírnej spolupráce vrátane udržateľnosti zelenej a digitálnej transformácie

21. ZDÔRAZŇUJE význam inovačnej stratégie pre komerčný vesmír (tzv. New Space) so zameraním na zvýšenie komercializáciu, konkurencieschopnosť a efektívnosť a spoločné európske ciele v strednodobom a dlhodobom horizonte;
22. ZDÔRAZŇUJE zásadnú úlohu odberateľského sektora pri hodnotení a vykonávaní verejných politík, najmä ekologickej a digitálnej transformácie hospodárstiev a spoločností, čím sa zvyšuje konkurencieschopnosť a efektívnosť, vytvárajú pracovné miesta a hospodársky rast a podporujú sa odvetvia, ktoré nesúvisia s vesmírom; a UZNÁVA význam posilnenia spolupráce medzi vesmírnymi a inými odvetviami v oblastiach ako energetika, životné prostredie, poľnohospodárstvo, zdravie, prepojenosť a mobilita;
23. VYZÝVA Európsku komisiu a výkonné orgány ESA, aby sa spolu so svojimi príslušnými členskými štátmi pripravili na úplné a lepšie pokračovanie zložiek programu Copernicus v oblasti vesmíru a služieb aj po kľúčovom rozhodujúcom bode, ktorým je rok 2021, s cieľom plne rozvinúť šesť rozširujúcich misií programu Copernicus pod podmienkou, že budú k dispozícii dostatočné finančné prostriedky;
24. ZDÔRAZŇUJE, že vesmír môže prispieť k medzinárodným partnerstvám, najmä s Afrikou, riešením vyhládok a výziev, ktoré vyplývajú z klimatických a environmentálnych zmien, aby sa zabezpečil udržateľný rozvoj, hospodársky rast a stabilita;
25. Bez toho, aby boli dotknuté priority, ktoré už boli stanovené pre budúce satelity Sentinel, PODPORUJE rozšírenie údajov získaných pozorovaním Zeme smerom k lepšiemu spektrálnemu, časovému a priestorovému rozlíšeniu s využitím plánovaných a budúcich generácií satelitov, ktoré boli navrhnuté a vyvinuté na základe potrieb používateľov, a prostredníctvom nadväzovania kontaktov s existujúcimi európskymi verejnými alebo súkromnými systémami a s prihliadnutím na bezpečnostný rozmer údajov s vysokým priestorovým rozlíšením; a PODPORUJE aj myšlienku, že využívanie umelej inteligencie na analýzu údajov by sa malo rozšíriť, aby sa umožnil prelomový rozvoj a vytváranie nových produktov a trhov, čo sa priamo premietne do prínosov pre európskych občanov;

26. ZDÔRAZŇUJE význam koordinovaných činností Európskej únie, Európskej vesmírnej agentúry a ich príslušných členských štátov na základe paralelných právomocí a príslušných úloh a zodpovedností a pri plnom rešpektovaní inštitucionálneho usporiadania a operačných rámcov na posilnenie európskej politiky v oblasti kozmického priestoru;
27. VYZÝVA na rozvoj dialógu na základe rámcovej dohody medzi EÚ a ESA v súvislosti s priemyselnými opatreniami a činnosťami potrebnými na zabezpečenie synergií a zavedenie spoločných nadväzujúcich činností a vzájomného obohacovania medzi programami financovanými z verejných zdrojov v Európe; a ak je to možné, prostredníctvom cien a/alebo grantov, ktoré sa pridelia MSP, startupom, spoločnostiam so strednou trhovou kapitalizáciou, scaleupom, výskumným organizáciám a laboratóriám s cieľom zvýšiť mieru využívania používateľmi, a to vykonávaním verejných politík, vytváraním pracovných miest a hospodárskeho rastu a prínosom pre odvetvia, ktoré nesúvisia s vesmírom;
28. ZDÔRAZŇUJE, že s cieľom posilniť koordináciu rozvoja celkovej európskej politiky v oblasti kozmického priestoru vrátane partnerstva medzi EÚ a ESA je potrebné posilniť Radu pre kozmický priestor prostredníctvom pravidelných zasadnutí pripravovaných v súlade s rámcovou dohodou medzi EÚ a ESA.
-